

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203605
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1223203605.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Kristíny Srnkovej, v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, A. D., Česká republika, toho času bytom ako matka, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, odborom sociálnych vecí a rodiny, oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom F. Kapisztóryho 1, Nové Zámky, v konaní na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní na návrh otca: E. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, A. D., Česká republika, v konaní zastúpený: JUDr. Kateřina Sekaninová, advokátka, so sídlom Dominikánské náměstí 2, Brno, Česká republika, proti tomu, kto podľa navrhovateľa porušuje právo (matka): F. A., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. G. XXX/XX, F. H. I. o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č. k. 11P/103/2023-96 zo dňa 16.10.2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil návrat maloletého dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX do krajiny jej obvyklého pobytu, do Českej republiky (I. výrok), nariadil matke, aby maloleté dieťa navrátila na územie Českej republiky do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia (II. výrok), vyslovil, že v prípade, ak matka maloleté dieťa v súlade s výrokom II. tohto uznesenia na územie Českej republiky nenavráti, je otec oprávnený po uplynutí stanovenej lehoty maloleté dieťa prevziať za účelom jeho návratu do krajiny obvyklého pobytu, t. j. na územie Českej republiky (III. výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (IV. výrok).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1, 3, 4, 12, 13, 14, 19 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v Haagu dňa 25.10.1980, publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z. z. (ďalej len „Haagsky dohovor“), čl. 2 bodom 9 a 11, čl. 27 bodom 3 Nariadenia Rady (EÚ) č. 2019/1111 z 25.06.2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (ďalej len „Nariadenie“) a ust. § 2 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, v zmysle ktorých na základe vykonaného dokazovania ustálil, že maloleté dieťa malo bezprostredne pred jeho premiestnením matkou na územie Slovenskej republiky dňa 01.07.2023 obvyklý pobyt na území Českej republiky, že obaja rodičia vykonávali k maloletému dieťaťu opatrovnícke práva a že matka premiestnila maloleté dieťa na územie Slovenskej republiky bez súhlasu otca neoprávnene.

3. Z listinných dôkazov predložených otcom a jeho výpovede na pojednávaní dňa 16.10.2023 mal súd za preukázané, že maloletá A. bezprostredne pred jej premiestnením z Českej republiky na územie

Slovenskej republiky matkou bez súhlasu otca už od augusta 2020 žila v Českej republike so svojimi rodičmi, a to až do 01.07.2023, kedy matka odišla s dieťaťom na Slovensko. Uvedené sa udialo bez súhlasu otca, ktorý opakovane matke vyjadroval svoj nesúhlas s presťahovaním maloletého dieťaťa. Rodičia viedli v Českej republike súkromný aj pracovný život. Spoločne žili viac ako tri roky v spoločnej domácnosti vo A. D., spočiatku u matky otca na adrese J. K. XXXX A. D., a od 01.01.2021 v prenajatom byte na adrese C. XXX, A. D., a to až pokým matka dňa 01.07.2023 odišla k rodine na Slovensko, kde spolu s maloletým dieťaťom ostala až dosiaľ. Maloleté dieťa sa narodilo dňa XX.XX.XXXX sice na území Slovenska, v H. L., avšak celý svoj doterajší život, minimálne od augusta 2020 na základe dohody rodičov žilo na území Českej republiky. Maloleté dieťa bolo zdravotne poistené od 13.07.2020 vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni Českej republiky a registrované u českej pediatričky D. M. K., M. XXX/XX, A. D., od 31.08.2020, kde absolvovalo povinné očkovania, preventívne prehliadky a kam dochádzalo aj v prípade bežnej detskej choroby. V období od 27.04.2021 do 14.05.2021 bolo maloleté dieťa hospitalizované vo Fakultnej nemocnici Královské Vinohrady Praha, a to v doprovide otca. Otec žije v Českej republike už 12 rokov, kde má stabilné zamestnanie a aj bývanie, ktoré je schopný hradiť zo svojho príjmu, o čom svedčí aj predĺženie nájomnej zmluvy dodatkami postupne až do 31.12.2024 s možnosťou ďalšieho predĺženia. Matka poberala v Českej republike rodičovský príspevok minimálne do jej odchodu na Slovensko dňa 01.07.2023, pričom rodičovský príspevok je v sociálnom systéme Českej republiky koncipovaný na princípe skutočného - faktického bydliska, nie registrácie.

Argumentáciu matky o prechodnom pobyte v Českej republike súd vyhodnotil ako nedôvodnú s ohľadom na vykonané dokazovanie. V Českej republike obaja rodičia, vrátane matky už pred narodením maloletého dieťaťa viedli spoločnú domácnosť. Maloleté dieťa malo v Českej republike na základe dohody rodičov vybudované zázemie v podobe bývania a zdravotnej starostlivosti. Skutočnosť, že maloleté dieťa má v Slovenskej republike evidovaný trvalý pobyt na adrese C. G. XXX/XX, F. H. I., nie je vzhľadom na výsostne evidenčný charakter takéhoto pobytu právne významnou pre posúdenie krajiny obvyklého pobytu dieťaťa. Rovnako bez súhlasu otca došlo aj k prihláseniu maloletého dieťaťa k pediatričke na Slovensku.

Súd konštatoval, že maloleté dieťa malo bezprostredne pred jeho premiestnením na územie Slovenskej republiky, ku ktorému došlo konaním matky dňa 01.07.2023 obvyklý pobyt na území Českej republiky, ktorý nadobudlo na základe dohody rodičov, pričom jurisdikciu nad maloletým dieťaťom vo vzťahu k rozhodovaniu o opatrovníckych právach vykonáva český súd.

4. Súd prvej inštancie sa následne zaoberal ustálením ktorý z rodičov alebo či obaja k maloletému dieťaťu nadobudli a vykonávali opatrovnícke práva. Z predložených listinných dôkazov, rodného listu maloletého dieťaťa, aktuálnej právnej normy platnej v Českej republike (§ 858, § 865 ods. 1 a § 877 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákonník) súd vyvodil jednoznačný záver, že ide o dieťa, ku ktorému nadobudli a vykonávajú opatrovnícke práva obaja rodičia. Otec nadobudol opatrovnícke právo k dieťaťu zo zákona, toto opatrovnícke právo aj riadne vykonával, pričom bolo nad všetky pochybnosti preukázané, že bez súhlasu otca matka nebola oprávnená rozhodnúť o mieste pobytu maloletého dieťaťa. Matka nadobudnutie opatrovníckeho práva otca nenamietala, spochybňovala len jeho výkon argumentáciou založenou na tvrdeniach, že otec sa dieťaťu nevenoval a starostlivosť o maloleté dieťa bola vykonávaná ňou. Táto argumentácia matky sa v konaní ukázala ako nedôvodná, bez opory vo vykonanom dokazovaní, na základe ktorého bolo zistené, že rodičia dieťaťa žili v spoločnej domácnosti až do odchodu matky. Znamená to, že otec spoločne s matkou opatrovnícke právo aj skutočne vykonával, pričom tvrdenia matky k tejto otázke sa týkali skôr kvality starostlivosti. Táto okolnosť je však vo vzťahu k návratovému konaniu, ktoré nie je konaním opatrovníckym, ale konaním predbežným, v ktorom je potrebné ustáliť výlučne otázku jurisdikcie nad maloletým dieťaťom, irelevantná.

5. Pri ustálení otázky, či bolo premiestnenie maloletého dieťaťa vykonané neoprávnene súd dôvodil, že neoprávnеныm premiestnením alebo zadržaním dieťaťa sa rozumie porušenie opatrovníckeho práva v danom prípade nadobudnutého zo zákona, podľa práva členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním a za predpokladu, že to právo sa skutočne vykonávalo, buď spoločne alebo samostatne, alebo by sa takto bolo vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo k zadržaniu. Opatrovnicke právo sa považuje za vykonávané spoločne, ak na základe rozsudku alebo zo zákona jeden nositeľ rodičovských práv a povinností nemôže rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa bez súhlasu druhého nositeľa rodičovských práv a povinností. Súd mal na základe výsledkov vykonaného dokazovania za preukázané, že v danom prípade matka premiestnila maloleté dieťa dňa 01.07.2023 bez súhlasu otca, resp. opatrovníckeho súdu krajiny obvyklého pobytu maloletého dieťaťa. Od 01.07.2023 tak trvá protiprávny stav neoprávneneho premiestnenia maloletého

dieťaťa matkou na územie Slovenskej republiky, teda mimo územia krajiny jeho obvyklého pobytu. Tieto skutočnosti matka dôkazmi spôsobilými preukázať súhlas otca s premiestnením maloletého dieťaťa na územie Slovenskej republiky nevyvrátila. Na uvedenom závere nič nemení ani obrana matky, že podáva na Okresný súd Nové Zámky návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Niet preto pochybností, že matka súhlasom s premiestnením maloletého dieťaťa na územie Slovenskej republiky nedisponuje, a to ani na základe súdneho rozhodnutia. Jej neoprávnené konanie zo dňa 01.07.2023 tak nebolo legalizované žiadnym spôsobom.

6. Súd prvej inštancie nevykonal výsluch maloletého dieťaťa, vzhľadom na jeho vek (dieťa bolo narodené dňa XX.XX.XXXX), keď nepovažoval tento výsluch za účelný. Bol toho názoru, že dieťa je vo veku, v ktorom nemá dostatočné zručnosti na sformovanie svojho vlastného názoru do tej miery, aby naň nemali vplyv vonkajšie faktory, a najmä aby pochopilo podstatu a význam návratového konania. Názor maloletého dieťaťa sa nepodarilo zistiť ani prostredníctvom kolízneho opatrovníka, ktorý vo svojej správe uviedol, že nebolo možné upriamiť pozornosť dieťaťa na realizáciu pohovoru.

7. Súd konštatoval, že otec podal návrh na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení, resp. zadržaní na súd dňa 13.09.2023, a teda nebolo sporným, že jednoročná lehota daná ustanovením článku 12 Haagskeho dohovoru bola v danom prípade dodržaná.

8. Vykonaným dokazovaním bolo ustálené, že v Českej republike má maloleté dieťa zabezpečené bývanie, otec je v Českej republike riadne zamestnaný. Súd sa preto v plnej miere stotožnil s tvrdením otca, že má dostatočné prostriedky na zabezpečenie vyhovujúcich podmienok pre maloleté dieťa po návrate.

9. Záverom súd konštatoval, že nemožno mať žiadne pochybnosti o bezpečnom návrate maloletého dieťaťa na územie Českej republiky, nakoľko nebolo žiadnym relevantným spôsobom zo strany matky spochybnené, že by krajina obvyklého pobytu maloletého dieťaťa nebola pripravená zabezpečiť aj prostredníctvom súdnych rozhodnutí, resp. opatrení orgánu sociálnoprávnej ochrany detí akúkoľvek ochranu, pre prípad, že by sa to ukázalo ako potrebné. V čase rozhodovania súdu o návrhu otca pritom nebola zistená žiadna hrozba vyžadujúca si zabezpečenie primeraných opatrení.

10. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

11. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka s návrhom na jeho zrušenie a zamietnutia návrhu na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Uviedla, že je pravdou, že sa s maloletým dieťaťom vrátila do miesta svojho trvalého pobytu na Slovensku, do obce F. H. I. a tu sa rozhodla, že s dieťaťom zostane na Slovensku. Potvrdila, že otec s tým nesúhlasil a opätovne ju vyzýval, aby sa do A. D. v Českej republike vrátila a aby obnovili spoločnú domácnosť. Poukázala na článok 13 Haagskeho dohovoru, ktorý upravuje výnimky z návratu dieťaťa do miesta obvyklého pobytu. Súd je povinný v každom rozhodovaní, ktoré sa týka maloletého dieťaťa, brať na zreteľ najlepší záujem maloletého dieťaťa. Dodala, že o maloleté dieťa sa stará od jeho narodenia osobne a dieťa je na ňu hlboko naviazané. V prípade jeho odlúčenia od matky, by to maloleté dieťa priviedlo do neznesiteľnej situácie, ktorá by nepochybne mala mimoriadne negatívny vplyv na jeho duševný vývoj a spôsobilo by mu to duševnú ujmu. V tejto situácii mal súd vyhodnotiť všetky okolnosti. Ďalej uviedla, že je maďarskej národnosti, slovenský, ani český jazyk neovláda. Vo A. D. nemá nikoho zo svojich príbuzných a vzhľadom na jazykovú bariéru tam nemá ani žiadnych priateľov – priateľky. Má významne zníženú schopnosť sa zamestnať. Je tam priama rodina otca dieťaťa. Znamená to, že vo A. D. je osamotená a vo všetkom odkázaná na otca dieťaťa. Skutočnosť, že na Slovensku sa hneď zamestnala, svedčí o tom, že nechce byť vo všetkom odkázaná výlučne na dobrú vôľu otca dieťaťa, ale chce sa zaradiť do bežného života, čoho v Českej republike nie je schopná. Po príchode na Slovensko zabezpečila maloletému dieťaťu zdravotnú starostlivosť, obrátila sa na súd s návrhom na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, zamestnala sa a dieťa zapísala do škôlky. Konala tak so zreteľom na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Tvrdila, že je preukázané, že v mieste trvalého bydliska na Slovensku má vytvorené veľmi dobré podmienky. Domnievala sa, že súd prvej inštancie nerozhodol v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a nevyhodnotil všetky okolnosti

prípade tak, že je tu vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil duševnej ujme a priviedol ho do neznesiteľnej situácie.

12. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že sa nestotožňuje s vyjadreniami matky a jej argumenty prezentované v odvolaní nepovažoval za relevantné. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav pomerne detailne a po jeho vyhodnotení dospel k správnym záverom ohľadom neoprávnenosti pobytu maloletého dieťaťa na území Slovenskej republiky v súlade s článkom 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 1 Haagskeho dohovoru. Matka v odvolaní argumentovala tým, že je splnená podmienka nenariadenia návratu v zmysle článku 13 Haagskeho dohovoru, nakoľko dieťaťu hrozí duševná ujma. Matka dlhodobo žila v Českej republike. Z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že jediným centrom životných aktivít maloletého dieťaťa pred jeho premiestnením matkou na územie Slovenskej republiky bola Česká republika. Tvrdenia matky v odvolaní, že neovláda český jazyk a nemá v mieste obvyklého pobytu dieťaťa kamarátky, nemajú pre určenie obvyklého pobytu dieťaťa žiaden význam. O jazykovej bariére matka vedela už dávno predtým, ako sa rozhodla žiť na území Českej republiky. Matka by si mala v prvom rade uvedomiť, že súd v predmetnom konaní nesleduje najlepší záujem matky, ale má na zreteli práva dieťaťa, ktoré matka vedome svojím správaním porušuje. V čase, keď matka maloleté dieťa neoprávnenne presťahovala bez súhlasu a vedomia otca, tento mal rodičovské práva, ktoré každý deň vykonával. Rozhodnutie v návratovom konaní neodoberá dieťa rodičovi, teda v danom prípade matke a v žiadnom prípade to neznamená, že dieťa má byť odovzdané do starostlivosti otca po návrate. Uviedol, že v rámci návratového konania sa rozhoduje výlučne o tom, či bude dieťa do miesta obvyklého pobytu navrátené alebo nie. V konaní súd nerozhoduje o starostlivosti, výchove, výžive dieťaťa, ani o styku rodičov s dieťaťom (s výnimkou rámca vhodných opatrení). Rodinná situácia, ktorú opisuje matka, sa nemá riešiť únosom dieťaťa, ale prostredníctvom príslušných súdov, či iných orgánov v mieste obvyklého pobytu maloletého dieťaťa. Matka bola rovnako poučená aj o skutočnosti, že riešenie úpravy rodičovských práv a povinností prináleží príslušnému českému súdu.

13. K odvolaniu matky sa vyjadril otec, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že odvolanie matky je nedôvodné. Súd prvej inštancie riadne a úplne zistil skutkový stav veci a dospel k správnym právnym záverom. V konaní bolo preukázané, že maloleté dieťa žilo a vyrastalo so svojimi rodičmi v mieste svojho obvyklého pobytu v Českej republike, v meste A. D. a že súčasný faktický pobyt dieťaťa na území Slovenskej republiky (kam matka odišla s dieťaťom v júli 2023 na dovolenku a návštevu svojej rodiny) je výsledkom protiprávneho konania matky, ktorá maloleté dieťa na území Slovenskej republiky proti vôli otca zadržala a z dovolenky sa už domov nevrátila, čo potvrdzujú aj jej vyjadrenia v odvolaní. Skutkovo a právne je celkom bez relevancie argumentácia matky jej trvalým bydliskom na území Slovenskej republiky, keďže trvalý pobyt má evidenčný údaj a pre návratové konanie je bezpredmetný. Nedôvodná a irelevantná je tiež polemika matky ohľadom jej jazykových znalostí, keďže v Českej republike žila niekoľko rokov, bežne fungovala a komunikovala v dennodenných situáciách a všetko, čo bolo potrebné si sama zariadila a zaistila. Matka je mladá, zdravá a jej pracovná schopnosť nie je znížená, preto jej argumentácia obsiahnutá v odvolaní, že v mieste obvyklého pobytu má údajne významne zníženú možnosť sa zamestnať, je čisto účelová a pre návratové konanie irelevantná. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou matky ohľadne uplatnenia výnimky pre nenavrátanie dieťaťa do miesta obvyklého pobytu v Českej republike. Právna úprava obsiahnutá v Haagskom dohovore je jasná a striktná. Pokiaľ dôjde k protiprávnemu premiestneniu, či zadržaniu dieťaťa a pokiaľ je podaný návrh na navrátenie dieťaťa do jedného roka od protiprávneho premiestnenia alebo zadržania, musí súd nariadiť navrátenie dieťaťa do miesta jeho obvyklého pobytu. Túto povinnosť nemá len vtedy, ak je daná niektorá z výnimiek uvedených v článku 13 (alebo článku 20) Haagskeho dohovoru. Tieto výnimky je však nutné vykladať reštriktívne a mať pri ich aplikácii na pamäti, že vo svojej podstate idú proti hlavným cieľom Haagskeho dohovoru, pričom súdy môžu k ich aplikácii prikrčiť len výnimočne, napríklad v situácii, keď bude preukázané, že rodič požadujúci navrátenie dieťaťa na dieťaťi spáchal trestný čin, pohlavne ho zneužíval, týral a pod., ďalej bude preukázané, že dieťa trpí závažným ochorením, či postihnutím a jeho návrat do miesta obvyklého pobytu by dieťa vystavil duševnej ujme, alebo by znamenal zhoršenie jeho duševného postihnutia, či zdravotného stavu, avšak o žiadnu takúto modelovú situáciu v prejednávanej veci nejde. Mal za to, že argumentácia matky článkom 13 písm. b) Haagskeho dohovoru je účelová a nedôvodná – hrozbu vážneho nebezpečenstva, že návrat by dieťa vystavil fyzickej, či duševnej ujme, alebo ho inak dostal do neznesiteľnej situácie,

možno v kontexte Haagskeho dohovoru interpretovať len tak, že v zemi, kam sa má dieťa navrátiť je epidémia, občianska vojna, či teroristické útoky a pod., pričom o žiadnu takúto okolnosť sa v danej veci nejedná. Dodal, že matka zabúda na to, že pred zadržaním maloletého dieťaťa v Slovenskej republike, to bol on, kto sa každodenne staral o maloleté dieťa a ktorého dieťa vníma ako najbližšiu vzťahovú osobu. Poznámene, že bezprostredne po odmietnutí matky vrátiť sa z dovolenky s maloletým dieťaťom domov do Českej republiky, sa obrátil na jurisdikčne príslušný opatrovnícky súd maloletého dieťaťa, ktorým je Okresný súd v Ústí nad Orlicí, na ktorom zahájil konanie starostlivosti o maloleté dieťa, a to procesným podaním zo dňa 08.08.2023, ktorá vec je vedená pod sp. zn. 0 Nc 4152/2023. Medzinárodne nepríslušný súd (Okresný súd Nové Zámky), na ktorom matka zahájila konanie starostlivosti o maloleté dieťa, bol Mestským súdom Bratislava II obratom informovaný o začatí návratovom konaní.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba- matka (§ 359 a § 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok – ďalej len „CSP“ a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 CSP, § 59 ods. 1 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, v dôsledku čoho bolo potrebné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť (§ 387 ods. 1 a ods. 2 CSP).

15. Podľa § 123 ods. 1 CMP, v konaní o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní podľa osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, súd rozhoduje, či premiestnenie alebo zadržanie maloletého bolo neoprávnené a či je daný niektorý z dôvodov na nenariadenie návratu maloletého.

16. Podľa § 123 ods. 2 CMP, súd vykonáva dokazovanie len v rozsahu potrebnom na zistenie skutočností podľa odseku 1.

17. Podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

18. Podľa čl. 1 Haagskeho dohovoru, cieľom tohto dohovoru je

- a) zabezpečiť okamžitý návrat detí, ktoré boli neoprávnené premiestnené do niektorého zmluvného štátu alebo sú v ňom zadržované, a
- b) zabezpečiť, aby opatrovnícke práva a práva styku podľa právneho poriadku jedného zmluvného štátu sa účinne dodržiavali v ostatných zmluvných štátoch.

19. Podľa čl. 3 Haagskeho dohovoru, premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené, ak

- a) je porušením opatrovníckeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba buď spoločne, alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a
- b) v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu či zadržaniu.

Opatrovnícke právo uvedené v písmene a) možno nadobudnúť najmä priamo zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, alebo na základe dohody platnej podľa právneho poriadku tohto štátu.

20. Podľa čl. 4 Haagskeho dohovoru, Dohovor sa použije na dieťa, ktoré malo obvyklý pobyt na území zmluvného štátu bezprostredne pred porušením opatrovníckeho práva alebo práva styku. Použitie dohovoru sa skončí, keď dieťa dosiahne vek 16 rokov.

21. Podľa čl. 12 Haagskeho dohovoru, ak bolo dieťa neoprávnené premiestnené alebo zadržané podľa článku 3 a v deň začatia konania pred justičným alebo správnym orgánom zmluvného štátu, v ktorom

sa dieťa nachádza, neuplynula odo dňa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania lehota jedného roka, nariadi príslušný orgán okamžite návrat dieťaťa.

Justičný alebo správny orgán nariadi návrat dieťaťa, aj keď sa konanie začalo po uplynutí lehoty jedného roka uvedenej v predchádzajúcom odseku, okrem prípadu, že sa preukáže, že dieťa sa už zžilo s novým prostredím.

22. Podľa čl. 13 Haagskeho dohovoru, bez ohľadu na ustanovenie predchádzajúceho článku justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu nemusí nariadiť návrat dieťaťa, ak osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením, preukáže, že

a) osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá mala dieťa v osobnej starostlivosti, v čase premiestnenia alebo zadržania opatrovnícke právo skutočne nevykonávala alebo že súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo

b) existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie.

Justičný alebo správny orgán môže odmietnuť nariadiť návrat dieťaťa aj vtedy, ak zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom, a ak dosiahlo vek a stupeň vyspelosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory.

Pri hodnotení okolností uvedených v tomto článku justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

23. Podľa čl. 14 Haagskeho dohovoru, pri hodnotení, či došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu podľa článku 3, môžu justičné alebo správne orgány dožiadaného štátu bezprostredne prihliadnuť na právny poriadok štátu obvyklého pobytu dieťaťa, ako aj na súdne alebo správne rozhodnutia bez ohľadu na to, či boli v štáte obvyklého pobytu formálne uznané alebo nie, aj bez osobitného konania, ktorého účelom je dôkaz cudzieho práva alebo uznanie cudzieho rozhodnutia, ktoré by sa inak muselo uplatniť.

24. Podľa čl. 19 Haagskeho dohovoru, rozhodnutie podľa tohto dohovoru o návrate dieťaťa nemožno považovať za rozhodnutie o určení opatrovníckeho práva.

25. Podľa čl. 2 bod 9 Nariadenia, pojem opatrovnícke právo zahŕňa práva a povinnosti súvisiace so starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto pobytu dieťaťa.

26. Podľa čl. 2 bod 11 Nariadenia, pojem neoprávnené premiestnenie alebo zadržiavanie je premiestnenie alebo zadržiavanie dieťaťa, ak:

a) takéto premiestnenie alebo zadržiavanie je porušením opatrovníckeho práva nadobudnutého rozhodnutím, zo zákona alebo dohodou, ktorá má právne účinky, podľa práva členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a

b) v čase premiestnenia alebo zadržania sa toto opatrovnícke právo aj skutočne vykonávalo, buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa bolo takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo zadržaniu.

27. Podľa čl. 27 bod 3. Nariadenie, ak súd zvažuje, že odmietne návrat dieťaťa výlučne na základe článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, nesmie odmietnuť návrat dieťaťa, ak účastník žiadajúci návrat dieťaťa dostatočne preukáže súdu alebo ak sa súd inak presvedčí, že boli prijaté primerané opatrenia na ochranu dieťaťa po jeho návrate.

28. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

29. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

30. Keďže predmetom konania v danej veci je návrh otca na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu, súd prvej inštancie správne postupoval v zmysle právneho predpisu záväzného pre Slovenskú republiku, t. j. Haagskeho dohovoru, ktorý v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má prednosť pred vnútroštátnymi predpismi, čo znamená, že súdy sa nimi musia riadiť a rozhodovať v súlade s nimi. Cieľ Haagskeho dohovoru vyjadrený v čl. 1 je záväzný pre všetky štáty, ktoré k Haagskemu dohovoru pristúpili, pričom postup orgánov štátu, t. j. postup, ako zabezpečiť účel Haagskeho dohovoru až tento ponecháva na vnútroštátnu právnu úpravu jednotlivých zmluvných štátov. V právnom poriadku Slovenskej republiky ide o procesný kódex – Civilný mimosporový poriadok, ktorý osobitne upravuje dokazovanie a podmienky konania o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri jeho neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Konanie o návrat maloletého dieťaťa do cudziny vo veci neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 123 a nasl. CMP) ako typ mimosporového konania, je reflexiou medzinárodného záväzku z Haagskeho dohovoru. Cieľom je zabezpečenie primárnej ochrany dieťaťa a jeho status quo, t. j. zabezpečiť okamžitý návrat dieťaťa, ktoré bolo neoprávnené premiestnené do iného zmluvného štátu alebo v ňom zadržované, aby o dieťati rozhodoval súd štátu jeho obvyklého pobytu, aby boli dodržiavané práva dieťaťa ne byť oddelené od svojich rodičov a premiestnené a zadržované proti jeho vôli, ako prevencia pred zneužitím získania priaznivejšieho rozhodnutia výberom rozhodného práva.

31. S poukazom na citované ustanovenia, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutočný stav sa odvolací súd v celom rozsahu po skutkovej i právnej stránke stotožňuje s dôvodmi uvedenými v uznesení súdu prvej inštancie, v ktorom nariadil návrat maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu do Českej republiky a v ktorom dostatočným spôsobom zodpovedal otázky relevantného charakteru nastolené v konaní.

32. Rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje všetky zákonné náležitosti, súd prvej inštancie sa v ňom dostatočným spôsobom vysporiadal s vymedzeným predmetom konania a jeho účelom, pričom v rámci neho skúmal výlučne aspekty relevantné pre rozhodnutie v návratovom konaní. Z rozhodnutia je možné vyvodiť, akými úvahami sa riadil pri prijatej úvahe o skutočnostiach majúcich podstatný význam pri posúdení aká je krajina obvyklého pobytu dieťaťa, či otec nadobudol a skutočne vykonával opatrovnícke práva k dieťaťu, či bolo v danom prípade premiestnenie alebo zadržanie maloletého dieťaťa neoprávnené a či je daný niektorý z dôvodov pre nenariadenie návratu podľa čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru.

33. Odvolací súd nepovažuje za potrebné dôvody v napadnutom prvoinštančnom rozhodnutí už vyslovene opakovať (§ 387 ods. 2 CSP) a len v záujme doplnenia dôvodov a vysporiadania sa s odvolacími námietkami matky dopĺňa nasledovné.

34. Súdu prvej inštancie prisvedčuje v tom, že v rámci návratového konania súd rozhoduje výlučne o tom, či bude dieťa navrátené do miesta obvyklého pobytu alebo nie, v tomto konaní súd nerozhoduje a starostlivosti, výchove, výžive dieťaťa, ani o styku rodičov s dieťaťom. Cieľom konania o návrat je preložiť toto dieťa do prostredia, ktoré mu je najznámejšie, a tým obnoviť kontinuitu jeho životných podmienok a podmienok rozvoja (rozsudok Súdného dvora z 08.06.2017, OL, C-111/17, EU: C:2017:436, bod 61). V prípade, že súd ustáli, že došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu maloletého dieťaťa a návrh na návrat je podaný do jedného roka od neoprávneného premiestnenia alebo zadržania, musí súd nariadiť návrat maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu. Túto povinnosť nemá iba v prípade, ak je daná niektorá z výnimiek uvedených v čl. 13 Haagskeho dohovoru, ktoré je v zmysle Haagskeho dohovoru potrebné vykladať reštriktívne a mať pri ich aplikácii na zreteli, že vo svojej podstate idú proti hlavným cieľom Haagskeho dohovoru. Vychádzajúc zo znenia čl. 19 Haagskeho dohovoru, má návratové konanie charakter predbežného konania, v ktorom je zisťovaný konflikt s jurisdikciou a má v ňom byť s konečnou platnosťou zodpovedaná otázka jurisdikcie nad maloletým dieťaťom. V tomto konaní preto súd nehodnotí výchovné schopnosti rodičov, ich osobné, zárobkové a majetkové pomery, rozsah, v akom sú schopní zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa a saturovať jeho potreby, či záujmy, ale výlučne skutočnosti rozhodné z hľadiska výkladu príslušných hmotnoprávných ustanovení Haagskeho dohovoru. Cieľom konania o návrat upraveného Haagskym dohovorom a Nariadením je, aby jeden z rodičov nemohol posilniť svoje postavenie, pokiaľ ide o opatrovnícke právo k dieťaťu tak, že sa svojím protiprávnym konaním vymaní z právomoci súdov, ktoré sú príslušné podľa pravidiel stanovených najmä citovaným nariadením rozhodovať o rodičovských

právach a povinnostiach k tomuto dieťaťu (rozsudok Súdneho dvora z 02.08.2021, A., C-262/21 PPU, EU: C:2021:640, bod 47).

35. Nemožno prisvedčiť odvolacej námietke matky o tom, že súd prvej inštancie nerozhodol v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, keďže návrat by maloleté dieťa vystavil duševnej ujme a priviedol ho do neznesiteľnej situácie. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní neboli zistené žiadne eliminujúce dôvody návratu maloletého dieťaťa do štátu, na území, ktorého malo svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením podľa čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru, za ktoré nie je možné považovať ani prípadné odlúčenie dieťaťa od matky. Bez pochybností pritom je, že Česká republika ako členská krajina Európskej únie, dokáže v prípade nevyhnutnej potreby maloletému dieťaťu zabezpečiť riadnu ochranu (či už prostredníctvom súdnych rozhodnutí, alebo opatrení orgánov sociálnoprávnej ochrany detí). Rodičovský konflikt sa nemá riešiť neoprávneným premiestnením maloletého dieťaťa iba na základe rozhodnutia jedného z rodičov (matky), ale prostredníctvom príslušných štátnych orgánov štátu jeho obvyklého pobytu. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie uzatvára, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (a ani rozhodovania odvolacieho súdu) nebola preukázaná existencia vážneho nebezpečenstva, že návrat maloletého dieťaťa do Českej republiky by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie, dôsledkom ktorého by vyvstala potreba zabezpečenia primeraných opatrení na zabezpečenie ochrany maloletého dieťaťa po jeho návrate. Každá zmena sociálneho a kultúrneho prostredia pri návrate predstavuje určité riziko vzniku sociálnych záťaží pre dieťa, avšak s týmto rizikom je potrebné objektívne počítať a táto nenapĺňa znaky čl. 13 Haagskeho dohovoru (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 445/2018-40 zo dňa 19.09.2018). Žiada sa dodať, že matka v odvolaní s poukazom na jej skutkové a právne argumenty v žiadnom smere vážnu ujmu, ktorá by maloletému dieťaťu mala hroziť nariadením jeho návratu do Českej republiky ani nekonkretizovala.

36. Odvolací súd dáva matke do pozornosti, že spôsob aplikácie princípu najlepšieho záujmu dieťaťa v prípade jeho neoprávneného premiestnenia alebo zadržania by sa mal odlišovať od jeho uplatňovania v konaniach o opatrovnických právach. Najlepším záujmom takéhoto dieťaťa je byť neoprávnené premiestnené, s čím súvisí povinnosť zmluvného štátu Haagskeho dohovoru zabezpečiť okamžitý návrat dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu. Z uvedeného dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie plne korešponduje s najlepším záujmom maloletého dieťaťa, ktorého záujmom je ochrániť maloleté dieťa na medzinárodnej úrovni pred škodlivými účinkami jeho neoprávneného premiestnenia a zabezpečiť jeho bezpečný návrat do krajiny jeho obvyklého pobytu.

37. Za nedôvodné považoval odvolací súd tvrdenia matky o tom, že je maďarskej národnosti a slovenský, ani český jazyk neovláda, vo A. D. nemá žiadnu rodinu, ani priateľov, pretože je tam len rodina otca maloletého dieťaťa a má zníženú možnosť sa zamestnať. Tieto tvrdenia matky sú v predmetnom konaní absolútne irelevantné a nemajú žiadny vplyv na správnosť záverov odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že po príchode do Slovenskej republiky matka zabezpečila maloletému dieťaťu zdravotnú starostlivosť, podala na slovenský súd návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a dieťa zapísala do škôlky, nemá vplyv na vyvrátenie úvahy, že rodičmi založený pobyt dieťaťa v Českej republike, by mohol byť na základe týchto okolností zmenený.

38. Na základe vyššie uvedeného, vyhodnotiac odvolacie námietky matky ako nedôvodné, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za použitia ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

39. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol za použitia ustanovenia § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

40. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).